

סיפורה של חטיבת זאב

חטיבה המבקשת להצמיח תלמיד שיהא "אדם, בן העם ובין העולם"

באמצעות דיאלוג מתמיד, פנים אל פנים,

המורכב משאילת שאלות וברור מתמיד,

האורג בסובלנות את היחיד בקבוצה ואת הקבוצה ביחיד

מתוך אהבת האדם, אהבת הארץ והחיבור לשורשים היהודיים.

"כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם"

(משלי, כ"ז, י"ט)

----- סיפורה של חטיבת זאב -----

"כמו דרך המים, מראים את הפנים בדומים לפנים המסתכלים בה, אם שוחקות שוחקות ואם עיצבות עיצבות, כן לב האדם לאדם – אם לבו טוב על חברו ייטיב גם ליבו, ואם רעה תרע גם היא" (מצודת דוד).

סיפורה של החטיבה הוא סיפורו של אדם המכיר בעברו, לומד ובוחן את יומו ומישיר מבט אל עתידו: חטיבת "זאב" שואפת להצמיח תלמיד שיהא אדם, בן העם בן העולם, ומזמנת למורים ולתלמידים מרחבי שיח ודיאלוג, שיאפשרו להם לחקור את עצמם ואת זהותם – זו האישית וזו הקולקטיבית. הלמידה והבחינה האלו מתאפשרות בזכות מרחבי השיח החינוכיים, המזמנים את החירות לשאול, ביחד ולחוד, לתהות, לברור ולברר;

זוהי החירות המאפשרת את צמצום הפער האינסופי ביני לבין עצמי וביני לבין האחר בחזקת "ואהבת לרעך כמוך". (ויקרא יט', יח');

זו החירות המזמנת יציאה למסע אישי ומשותף, "כי קרא לי הקול" (חנה סנש), מסע של הראש ומסע של הלב, המחבר אדם לעצמו, המחבר אדם לזולתו;

זו החירות שבהבניית הזהות האישית והקולקטיבית הנמצאות בדיאלוג מתמיד זו עם עצמה וזו עם זו לעתים יחד ולעתים לחוד – תמיד בהקשבה.

"החרות העציונית (=האמיתית) היא אותה הרוח הנישאה (=עליונה) שהאדם וכן העם בכלל מתרומם על ידה להיות נאמן להעצמיות הפנימית שלו. לתכונה הנפשית שלעלם אלוקים אשר בקרבו ובתכונה כזו אפשר לו להרגיש את חייו בתור חיים מגמתיים שהם שווים את ערכם. מה שאין כן בבעל הרוח של העבדות שלעולם אין תוכן חייו והרגשתו מעוררים בתכונתו הנפשית העצמית כי אם במה שהוא יפה וטוב אצל האחר השולט עליו איזה שליטה שהיא בין שהיא רשמית בין שהיא מוסרית במה שאותו האחר מוצא שהוא יפה ושהוא טוב" מאמרי הראי"ה א' ע"מ

157

מרחב אין סופי של שאלות וברור מתמיד, היא החירות העומדת בלבו של השיח החינוכי-פדגוגי בחטיבת זאב, היא האורגת בסובלנות את היחיד בקבוצה ואת הקבוצה ביחיד מתוך אהבת האדם, אהבת הארץ והחיבור לשורשינו היהודיים.

במפגש בן אדם-עם-עולם בחרנו להטמיע ערכים של כבוד לאדם ולסביבה, הוגנות ואחריות ולחפש פנים מגוונות ואחרות שיאפשרו לנו לבדוק מי אנחנו, תוך קבלה וכבוד לאחר.

התהליך החינוכי השואל והמברר, הינו תהליך הדדי הכולל את צוות המורים והתלמידים שכן "כדי שהמחנך יוכל ללמוד לשאול, צריך שיהיה מסוגל גם הוא לשאול שאלות אמיתיות, בעיקר כדי

שהתלמידים יבינו מה מצופה מהם ויבינו כיצד עושים זאת בלי פחד ובלי דעות קדומות" (פרופ' שמואל שקולניקוב, האדם השואל שאלת)

בחרנו להציג את מכלול העשייה הבית ספרית באמצעות ארבעה שערים:

"פנים אל פנים" - שער לפדגוגיה הדיאלוגית: פדגוגיה המבוססת על שאילת שאלות זהות ושאלות מבררות זהות;

"פנים אל המקום" - שער לדיאלוג עם הקהילה: הצצה לפעילות הענפה המתקיימת בדיאלוג של בית הספר עם קהילת בית הספר ועם הקהילה שסביבו;

"פנים אל המחר" - שער לפדגוגיה עדכנית: פדגוגיה המקנה לתלמידים את מיומנויות המאה העשרים ואחת - מיומנויות המחר;

"פנים אחרות" - שער לפדגוגיה של בחירה: מפגש עם תהליכים פסיכו-פדגוגיים מבוססי בחירה, המאפשרים לכל תלמידה ותלמיד להצטיין בדרך שלהם.

המפתח לכל אחד מהשערים הינו הגורם המארגן שלנו "אדם, בן העם, בן העולם" שמהותו נוכחת ומניעה את התהליך החינוכי כולו.

חטיבת זאב, אם כן, הינה מסגרת ומקום מקשר לבבות בין אנשים ודומה לראיית הפנים, דרך השתקפותם במים, בהם מביט התלמיד ולומד להקשיב לעצמו ולאחרים בדיאלוג מתמשך, לברר זהותו דרך נקודת מבטו הייחודית והקשר שלה לנקודת מבטם של אחרים, לפתח מחויבות לערכים ואמונות, לגבש השקפת עולם וליצור אוריינטציה לעתיד. לבחור את דרכו הייחודית וכך להגשים את ייעודו.

למעשה, מטרתנו העיקרית היא לעורר תודעת זהות:

תודעת זהות מבקשת להדגיש יכולת מודעת של הפרט להגדיר את משמעות התווית המזהה אותו בכלל מימדי הלמידה האנושית: השכלתני, הרגשי וההתנהגותי. יתרה מזאת - תודעת זהות מכוונת אף לתהליכים של הסדרת משמעות, כלומר לארגון של שדות משמעות שונים במבנה מסוים. לא בכדי עוסקת הספרות המחקרית בתחום החינוך היהודי בשאלות של זהות ובשאלות של תודעת זהות. מדובר בתהליכים רפלקטיביים בהם עולה השאלה מה זה בעצם להיות יהודי? מה משמעותו של ידע חדש בזיקה לזהותי כיהודי-ישראלי?

"התעכבתי בפתיה על נקודת השבר שהווייתי, על בשלות להכילה ועל למידה בעקבותיה. תהליך החקר העיצמי פגש עוגנים בספרות המחקר העוסקת בתהליך התגבשותה של תודעת זהות וכך נמצאתי למדה ומלמדת כי שלושה צמותים לוו לאדם, בהם מתחדדת תודעת זהותנו: בגרות-אחד, מישור-שניים, ולימוד-שלוש." (צמתים בהתפתחותה של תודעת זהות, ד"ר נורית חמו, מתוך: "שיח השדה" #5, תכנית מארג, "כל ישראל חברים")